ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան 29.04.2022թ.

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-LO-2022/60

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Ռ. Մկրտչյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
Բողոք բերող՝ «Խաչպար» ՍՊԸ

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ, լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ քննող անձ), քննության առնելով «Խաչպար» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ բողոք) և կից փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. **<u>Գործի նախապատմությունը</u>.**

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ

ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Բողոքներ քննող անձին գործը մակագրվել է 13.04.2022թ.-ին:

13.04.2022թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ ներկայացված բողոքը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60 համարի ծածկագիրը:

Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 29.04.2022թ.-ին:

2. «Խաչպար» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն 13.04.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ ՀՀ ՊՆ-ն <<Լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների>> ձեռքբերման նպատակով հայտարարություն է հրապարակել <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման մասին, որը հաստատվել է գնահատող հանձնաժողովի 2022 թ. ապրիլի 4-ի թիվ 1 որոշմամբ՝ (կից փաստաթուղթ թիվ 1), որտեղ ռուսերեն լեզվով հրապարակված է միայն <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով ընթացակարգի Հայտարարությունը, իսկ Հրավերը ռուսերեն լեզվով հրապարակված չէ, թույլ տալով ՀՀ Կառավարության 04 մայիսի 2017թ. թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված պահանջի խախտում:*

<<Խաչպար>> ՍՊԸ-ն ՝ ղեկավարվելով ՀՀ <<Գնումների մասին>> Օրենքի թիվ 46 հոդվածի 1-ին մասով և 3-րդ մասի 1-ին կետով, բողոքարկում է Պատվիրատուի՝ ՀՀ ՊՆ-ի <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովի 2022թ. ապրիլի 4-ի թիվ 1 որոշմամբ հաստատված՝ <<Լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների>> ձեռքբերման նպատակով հայտարարված <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի ընթացակարգը, և դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, խնդրում է Ձեզ՝ ղեկավարվելով <<Գնումների մասին>> ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու

համապատասխան որոշում՝ <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Համաձայն 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ Կառավարության կողմից ընդունված՝ <<ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 4-Ի N 526-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 16-Ի N 1454-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ N 1422-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ >> թիվ 11-րդ կետի՝ 526-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ՝

<<34. Գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը հաստատվելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում քարտուղարը՝

1) գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով հրապարակում է տեղեկագրում: Ընդ որում հայտարարության և հրավերի տեքստերը, ինչպես նաև գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները, պայմանագիր կնքելու, կնքված պայմանագրի և ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարությունները հրապարակվում են նաև ռուսերեն լեզվով: Ռուսերեն լեզվով հրապարակված նյութերի տարաբնույթ (երկակի) մեկնաբանման հնարավորության դեպքում հիմք է ընդունվում հայերեն տեքստը.>>

<<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովի կողմից չի կատարվել ՀՀ Կառավարության 04 մայիսի 2017թ. թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված այն պահանջը, համաձայն որի ՝ <<... հրավերի տեքստերը .... Հրապարակվում են նաև ռոըսերեն լեզվով:.....>>:»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Ընկերությունը, 18.04.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքի լրացմամբ հավելել է հետևյալը.

«Ի լրումն թիվ <<ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60>> բողոքի և ի պատասխան ՀՀ ՊՆ տեղակալ Կ. Բրուտյանի ստորագրությամբ Ձեզ ներկայացված դիրքորոշման հայտնում եմ հետևյալը՝

Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկված թիվ <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ներկայացված դիրքորոշումը ընդհանրապես ոչ մի կապ չունի ինչպես ՀՀ-ում գնումների գործընթացները կարգավորող Օրենսդրության հետ, այնպես էլ <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ի բողոքի հետ հետևյալ հիմնավորումներով՝

1) Համաձայն <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով մրցույթի Հրավերի 2-րդ մասը հանդիսացող գնանշման հարցման հայտը պատրաստելու հրահանգի սահմանումների՝

<<....Սույն հրավերը կազմվել է .... ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի ..... պահանջներին համապատասխան....>> :

Համաձայն 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ Կառավարության կողմից ընդունված՝ <<ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 4-Ի N 526-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 16-Ի N 1454-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ N 1422-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ >> թիվ 11-րդ կետի՝ 526-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ՝

<<34. Գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը հաստատվելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում քարտուղարը՝

1) գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով հրապարակում է տեղեկագրում: Ընդ որում հայտարարության և հրավերի տեքստերը, ինչպես նաև գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները, պայմանագիր կնքելու, կնքված պայմանագրի և ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարությունները հրապարակվում են նաև ռուսերեն

լեզվով: Ռուսերեն լեզվով հրապարակված նյութերի տարաբնույթ (երկակի) մեկնաբանման հնարավորության դեպքում հիմք է ընդունվում հայերեն տեքստը.>>

համաձայն որի՝ <<.... հայտարարության և հրավերի տեքստերը .... հրապարակվում են նաև ռուսերեն լեզվով....>>:

ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ռուսերեն լեզվով հրապարակված են միայն <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով ընթացակարգի Հայտարարությունը, իսկ Հրավերը ռուսերեն լեզվով հրապարակված չէ, թույլ տալով Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված պահանջի խախտում:

2) <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ի կողմից վերոնշյալ մրցույթի բողոքարկումը նպատակը ոչ թե <<....ամեն գնով ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված գնման ընթացակարգերը չկայացած հայտարարելն է, ինչը կբերի ՀՀ ԶՈՒ ապահովման խնդիրների առաջացման և բնականոն գործունեության խաթարման....>>-ը հասնելն է, այլ ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ՀՀ-ում գնումների գործընթացները կարգավորող Օրենսդրության անշեղ կատարումը, որը հնարավորություն կտա <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ին՝ ղեկավարվելով ՀՀ <<Գնումների մասին>> Օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված սկզբունքներով, մասնակցության հնարավորություն ունենալ բողոքարկվող մրցույթին:

Բողոքարկվող մրցույթի Հրավերի տեքստերը ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ռուսերեն լեզվով հրապարակելը խիստ անհրաժեշտ են <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ին հետևյալ պատճառներով՝

ա) <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ն համագործակցում է արտերկրում՝ այդ թվում նաև՝ ԵԱՏՄ անդամ հանդիսացող Ռուսաստանում և Բելոռուսում, գործող կազմակերպությունների հետ, որոնք արտադրում են բողոքարկվող մրցույթով պահանջվող ապրանքներին համարժեք բազմաթիվ ապրանքներ, որոնց համարժեքությունը ճշտելու համար խիստ անհրաժեշտ է Հրավերի ռուսերեն թարգմանությունը:

բ) Հաշվի առնելով ՀՀ ՊՆ-ի աշխատակիցների չափազանց խստապահանջ մոտեցումները ինչպես հնարավոր մասնակիցների, այնպես էլ հնարավոր մատակարարների կողմից առաջարկվող ապրանքների, դրանց տեխնիկական բնութագրերի և ուղեկցող փաստաթղթերի համարժեքություններին և համապատասխանություններին՝ ՀՀ ՊՆ-ի մրցույթների Հրավերներում առկա պահանջների նկատմամբ, <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ն համոզված է, որ միայն ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ռուսերեն լեզվով հրապարակված տեքստը կարող ենք տրամադրել մեր արտերկրի գործընկերներին՝ Հրավերով պահանջվող ապրանքների համարժեքությունները, ինչպես նաև պահանջվող

փաստաթղթերի համապատասխանությունները որոշելու և ճշտելու համար, ինչը հնարավորություն կտա <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ին՝ մասնակցելու այդ մրցույթին:

գ) ՀՀ-ում գնումների գործընթացները կարգավորող Օրենսդրությունով նախատեսված են Պատվիրատուների կարիքների համար անհրաժեշտ ապրանքների ձեռքբերման հրատապությունից բխող անհրաժեշտ կարգավորումներ, որոնց քաջատեղյակ են ՀՀ ՊՆ-ի աշխատակիցները, որոնք դրանք կիրառել են բազմաթիվ անգամներ, ինչը կարող են կիրառել նաև այս դեպքում, այլ ոչ թե իրենց կողմից իրավական ակտերի պահանջների չկատարելը փորձեն քողարկել <<ՀՀ պետական ու պաշտպանական շահերը, ՀՀ ԶՈՒ անվտանգության խնդիրները >> պաշտպանելու <<նվիրումով>>:

<<Խաչպար>> ՍՊԸ-ն <<ՀՀ պետական ու պաշտպանական շահերը, ՀՀ ԶՈՒ անվտանգության խնդիրները >> պաշտպանելու իր մոտեցումները դրսևորել 2016 և 2020թթ. Արցախյան պատերազմների ժամանակ, երբ ՀՀ Բանակին է նվիրաբերել իր կողմից ներմուծված տարաբնույթ ապրանքներ, որոնք ՀՀ ՊՆ-ի համապատասխան պաշտոնյաների <<պետականամետ քրտնաջան աշխատանքների շնորհիվ>> առկա չէին ՀՀ-ի և Արցախի զինվորական հոսպիտալներում:

Ելնելով վերոգրյալներից՝ <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ն պնդում է իր պահանջը, և խնդրում է Ձեզ՝ ղեկավարվելով <<Գնումների մասին>> ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրերով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովներին՝ ընդունելու համապատասխան որոշումներ՝ <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրերով գնանշման հարցման ընթացակարգերը չկայացած հայտարարելու մասին:»:

Ընկերությունը, 19.04.2022թ.-ին ներկայացված բողոքի մեկ այլ լրացմամբ հավելել է հետևյալը.

««Խաչպար» ՍՊԸ-ն օգտվելով գործի քննության ընթացքում բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերում լրացումներ/փոփոխություններ/նվազեցումներ կատարելու իրավունքից, թիվ «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60» բողոքին ի լրումն-2 հայտնում է հետևյալը

ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով մրցույթի հանձնաժողովը «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի Հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելով, գործել է ոչ իրավաչափ, քանի որ հանձնաժողովի քարտուղարը գնման ընթացակարգի հրավերի տեքստը եւսև ռուսերեն լեզվուկ ՀՀ Ֆինանսների Նախարարի սահմանած կարգով պետք է հրապարակեր տեղեկագր՛ում, սեւկայն հրապարակել է միայն հայերեն լեզվով

Հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու պարագայում խախտվում են ՀՀ <<Գնումների մասին>> Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերը գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպումը, պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնումը և նրանց միջև մրցակցության խրախուսումը, և Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթները ցանկացած անձի անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը:

Հարգելի պարոն Լ. Օհանյան:

ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով մրցույթի հանձնաժողովը <<ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29>> ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի Հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելով գործել է ոչ իրավաչափ, խախտելով ՀՀ Կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված պահանջները, որի արդյունքում խախտվել են ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 3-րդ և 7-րդ հոդվածներով սահմանված գնման գործընթացին ցանկացած անձի մասնակցելու հավասար իրավունքը:

Ելնելով վերոգրյալներից՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն պնդում է իր պահանջը, և խնդրում է Ձեզ ղեկավարվելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի թիվ 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրերով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովներին՝ ընդունելու համապատասխան որոշումներ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրերով գնանշման հարցման ընթացակարգերը չկայացած հայտարարելու մասին:»:

3. <u>ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը</u>.

Բողոքներ քննող անձը 13.04.2022թ.-ին թիվ /ԲՔԱ-ԼՕ/2/6460-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր կարծիքը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին:

Պատվիրատուն, 18.04.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/1843-2022 գրությամբ ներկայացված դիրքորոշմամբ, հայտնել է հետևյալը.

«Ուսումնասիրելով «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնման ընթացակարգի շրջանակներում «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60 բողոքը՝ հայտնում եմ Պատվիրատուի դիրքորոշումը.

1. Պատվիրատուն «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով ընթացակարգի հրավերի տեքստը՝ ներառյալ տեխնիկական բնութագիրը և հավելվածները, միայն հայերեն լեզվով հրապարակելիս առաջնորդվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասով, համաձայն որի՝ «/. Գնմանը վերաբերող փաստաթղթերը կացմվում և սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում տեղեկագրում հրապարակվում են հայերեն, իսկ գնումների, այդ թվում նախաորակավորման հայտարարություններ՝ նաև անգլերեն և ռուսերեն.»:

Հարկ է նկատել, որ ռուսերեն լեզվով հրավերները չհրապարակելու վերաբերյալ «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից բողոքում բարձրացված հարցերը ամենևին չեն սահմանափակում նշված ընթացակարգին իրենց մասնակցության իրավունքը, քանի որ վերջինս հանդիսանում է ՀՀ ռեզիդենտ և որևէ խնդիր չունի հայերեն լեզվի իմացության հետ (նշվածը հավաստվում է նաև ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին բողոքները և լրացումները հայերեն լեզվով ներկայացվելու փաստով): Ավելին, վերոհիշյալ գնման ընթացակարգի հայտարարությունը հրապարակվել է նաև ռուսերեն, ինչը տալիս է ընդհանուր պատկերացում գնման առարկաների վերաբերյալ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում հիշյալ ընկերությունը լրացուցիչ տեղեկություններ կարող էր ստանալ գնահատող հանձնաժողովին հարցում ուղարկելու կամ հրավերում նշված հեռախոսահամարով գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարին զանգահարելու միջոցով, ինչից սակայն վերջինս չի օգտվել:

Վերլուծելով «Խաչպար» ՍՊ ընկերության քայլերը՝ ակնհայտ է դառնում, որ վերջինիս նպատակը՝ ամեն գնով ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված գնման ընթացակարգերը չկայացած հայտարարելն է, ինչը կբերի ՀՀ ՁՈՒ-ապահովման խնդիրների առաջացման և բնականոն գործունեության խաթարման:

Գնման ընթացակարգերի հրավերները ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու վերաբերյալ հայտնում եմ, որ հաշվի առնելով ՀՀ ՊՆ կարիքների համար կազմակերպվող

մեծածավալ գնումները, գրանցում ներառված գնման առարկաների բազմազանությունը, ինչպես նաև վերջիններիս մեծ մասի տեխնիկական բնութագրերի թարգմանման համար պահանջվող խիստ մասնագիտական կարողությունները, առկա աշխատանքային ռեսուրսով հնարավոր չէ կազմակերպել պատշաճ թարգմանություն: Իսկ թարգմանչական ծառայությունների ձեռքբերման դեպքում էապես կերկարեն գնման գործընթացները, ինչի արդյունքում կառաջանա ՀՀ ՋՈԻ- ապահովման խնդիր:

Ելնելով վերոգրյալից՝ խնդրում եմ ՀՀ ՊՆ կողմից կազմակերպված ՀՀ-ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/28 ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու պատճառաբանությամբ ներկայացված բողոքի վերաբերյալ որոշում կայացնելուց հաշվի առնել ստեղծված իրավիճակը, ՀՀ պետական ու պաշտպանական շահերը, ՀՀ ՋՈԻ- անվտանգության խնդիրները և մերժել այդ բողոքը:»:

4. <u>ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը</u>.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 06.04.2022թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով (այսուհետ նաև՝ Հավելված 1) բացի այլ պայմաններից սահմանվել է, որ՝

1. Ապրանքները պետք է ունենան.

1.1 Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO 13485 և/կամ GMP և/կամ այլ):

1.2 Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր: Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:

1.3 Պիտանելիության ժամկետ ունեցող ապրանքների դեպքում՝ դրանք հանձնման պահին պետք է ունենան ընդհանուր պիտանելիության ժամկետի առնվազն 1/2-ը:

2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ խմաբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:

2.2 «1.1» և «1.2» կետերում նշված փաստաթղթերի պատճենները: «1.2» կետում նշված փաստաթղթի պատճենների ներկայացումը՝ CE (Conformité Européenne) կամ FDA (Food and Drug Administration) կամ EAC (Eurasian Conformity) կամ EACMed (Eurasian Conformity medical) մակնշում ունեցող ապրանքների համար պարտադիր չէ:

2.3 Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա «1.3» կետի համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարված ապրանքների «1.3» կետին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:

iii. Պաշտոնական տեղեկագրի՝ www.procurement.am (www.gnumner.am) և www.armeps.am կայքերում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերը հրապարակված չէ ռուսերեն լեզվով:

5. <u>Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը</u>.

Բողոքներ քննող անձը, լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակցության, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված բողոքն անհիմն է և ենթակա մերժման ամբողջությամբ՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Զարգացնելով վերոգրյալները՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակը կլիներ ձևական, եթե դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի կազմակերպումը չլիներ տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ:

Այն է՝ ընթացակարգերի կազմակերպումը պետք է լինի՝

1. տնտեսող, այսինքն՝ նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար նախատեսված ռեսուրսների, ֆինանսական միջոցների մինիմալացմամբ՝ պահպանելով նախապես սահմանված որակը.

2. արդյունավետ, այսինքն՝ արդյունքի կամ նպատակի մասով պլանավորված և փաստացի վիճակների համեմատությունը: Նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար օգտագործված նյութական և ոչ նյութական միջոցների համարժեքությունը ձեռք բերված արդյունքին, երբ ապահովվում է կատարված ծախսի և Պատվիրատուի համար դրա օգտակարության միջև պատշաճ հարաբերակցությունը.

3. օգտավետ՝ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակով դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի արդյունքի կամ նպատակի առավելագույն մակարդակի ապահովում:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել նաև, որ իրավունքի սկզբունքները հիմնարար գաղափարներ են, որոնք արտահայտում են հասարակական կյանքի օբյեկտիվ օրինաչափությունները, ուղղակի կամ անուղղակի ամրագրվում են իրավական նորմերում, իրավական համակարգի հենասյունն են, կոչված են կարգավորելու հասարակական հարաբերությունները, ունեն համապարտադիրության հատկանիշ:

Օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Գնման առարկայի բնութագրերը, որոնք ներառում են նաև պայմանագրի գինը, ընդգրկվում են պայմանագրում:

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.

4) ներառում են գնման առարկայի մասնագրի, տեխնիկական տվյալների, իսկ աշխատանքների դեպքում՝ նաև աշխատանքների ծավալաթերթի, ժամանակացույցի և այլ ոչ գնային պայմանների ամբողջական և համարժեք նկարագրությունը:

3. Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:

4. Գնման առարկայի հատկանիշները կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողականի կամ գործառութային (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

5. Գնման առարկայի հատկանիշները չպետք է պահանջ կամ հղում պարունակեն որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանմանը, արտոնագրին, էսքիզին կամ մոդելին, ծագման երկրին կամ կոնկրետ աղբյուրին կամ արտադրողին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհնար է գնման առարկայի բնութագրումն առանց դրանց: Հղումներ օգտագործելու դեպքում հատկանիշների բնութագիրը պետք է պարունակի «կամ համարժեք» բառերը:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ եթե գնման գործընթացների կազմակերպման ժամանակացույցով այլ ժամկետ նախատեսված չէ, ապա գնման պահանջի ծագման օրվան հաջորդող քսան աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանատու ստորաբաժանումը՝ կազմում և հաստատում է գնման հայտը, որը ներառում է գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ

տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում:

Կարգի 22-րդ կետի համաձայն՝ գնման առարկայի բնութագրերը և մասնակիցների որակավորման հատկանիշների գնահատմանը ներկայացվող չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ...:

Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ Ընթացակարգի հրավերի թիվ 1 հավելվածով՝ տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով սահմանված ցանկացած պահանջ պետք է ապահովի մրցակցության հավասար պայմաններ հնարավոր մասնակիցների համար, օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը:

Տեխնիկական բնութագրով սահմանված այն չափորոշիչների մասով, որոնք պարունակում են հղում ապրանքային նշանին, սահմանված պետք է լինի «կամ համարժեք» արտահայտությունը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ Ընթացակարգի գնման առարկայի բնութագրերն ամբողջությամբ և հստակ պետք է նկարագրեն ձեռքբերվող ապրանքի հատկանիշները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը, հնարավոր մասնակիցների համար պետք է ապահովեն մրցակցության հավասար պայմաններ, դրանով իսկ բացառելով գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացումը: Ինչպես նաև բնութագիրն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք պետք է լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով հայտարարվել է Ընթացակարգը:

Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն՝ գնմանը վերաբերող փաստաթղթերը կազմվում և սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում տեղեկագրում հրապարակվում են հայերեն, իսկ գնումների, այդ թվում՝ նախաորակավորման հայտարարությունները՝ նաև անգլերեն և ռուսերեն: Հայտերը, հայերենից բացի, կարող են ներկայացվել նաև անգլերեն կամ ռուսերեն:

Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը հաստատվելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում քարտուղարը՝ գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով հրապարակում է տեղեկագրում: Ընդ որում հայտարարության և հրավերի տեքստերը, ինչպես նաև գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները, պայմանագիր կնքելու, կնքված պայմանագրի և ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարությունները հրապարակվում են նաև ռուսերեն լեզվով: Ռուսերեն լեզվով հրապարակված նյութերի տարաբնույթ (երկակի) մեկնաբանման հնարավորության դեպքում հիմք է ընդունվում հայերեն տեքստը.

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 06.04.2022թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան.

1.1 Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO 13485 և/կամ GMP և/կամ այլ):

1.2 Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր: Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:

1.3 Պիտանելիության ժամկետ ունեցող ապրանքների դեպքում՝ դրանք հանձնման պահին պետք է ունենան ընդհանուր պիտանելիության ժամկետի առնվազն 1/2-ը:

2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ խմաբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:

2.2 «1.1» և «1.2» կետերում նշված փաստաթղթերի պատճենները: «1.2» կետում նշված փաստաթղթի պատճենների ներկայացումը՝ CE (Conformité Européenne) կամ FDA (Food and Drug Administration) կամ EAC (Eurasian Conformity) կամ EACMed (Eurasian Conformity medical) մակնշում ունեցող ապրանքների համար պարտադիր չէ:

2.3 Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա «1.3» կետի համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարված ապրանքների «1.3» կետին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:

Պաշտոնական տեղեկագրի՝ www.procurement.am (www.gnumner.am) և www.armeps.am կայքերում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերը հրապարակված չէ ռուսերեն լեզվով:

Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին բողոքը ներկայացվում է գրավոր, ստորագրված, դրանում ներառելով՝ ... բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները:

Վկայակոչված հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը բողոքի քննությունը հարուցում և իրականացնում է միմիայն ներկայացված բողոքի հիման վրա և ենթակա է քննության միայն դրա սահմաններում: Ընդ որում, բողոք ներկայացնելով՝ շահագրգիռ անձն ինքնուրույն է որոշում իր բողոքի պահանջի շրջանակը, ինչը տնօրինչականության սկզբունքի դրսևորման արդյունք է, որն

անձի՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքով նրան տրված հնարավորությունն է սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու իր նյութական և դատավարական (ընթացակարգային) իրավունքները և դրանց պաշտպանության եղանակները:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում արձանագրել, որ բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնելու պարտականությունը դրված լինելով բողոքաբերի վրա, վերջինս է հանդիսանում շահագրգիռ այն անձը, ով, ինքնուրույն որոշելով իր բողոքի պահանջի շրջանակը, պետք է բողոքի հետ միաժամանակ ներկայացնի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները՝ որպես բողոքի բավարարմանն ուղղված էական նշանակություն ունեցող հիմքեր ու հիմնավորումներ: Ընդ որում, օրենսդիրը չի սահմանափակում բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնել միայն բողոքի հետ միաժամանակ, այլև բողոքաբերը կարող է ու զրկված չէ լրացնելու/փոփոխելու/նվազեցնելու բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները գործի քննության ընթացքում:

Զարգացնելով վերոգրյալ իրավական դիրքորոշումը՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել նաև, որ փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ ներկայացնելու պարտականությունը կրում է նաև բողոքի քննությանը ներգրավված յուրաքանչյուր անձ և վերջինիս իր առարկությունների հիմքում ընկած փաստական հանգամանքները, որոնք ուղղված են բողոքով վկայակոչված փաստերի հերքմանը, պետք է նույնպես պարունակեն, ըստ էության, Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետով սահմանված դրույթներով նախատեսված փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ:

Վերոգրյալ իրավական կարգավորումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ բողոքը ներկայացրած անձը բողոքարկում է գնման առարկայի բնութագրերը, նախաորակավորման հայտարարության կամ հրավերի պահանջները, մասնավորապես՝ երբ բողոքի վեճի առարկան հանդիսանում է հրավերում առկա որևէ պայմանի՝ գնումների օրենսդրությանը հակասելու հանգամանքը, ապա այդ՝ բողոքով վկայակոչված փաստական հանգամանքի ժխտման ապացուցման բեռը պետք է կրի պատվիրատուն, քանի որ Կարգի 22-րդ կետի իմաստով գնման առարկայի բնութագրերը սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ: Ուստի, նման դեպքերում, բողոքի քննության ընթացակարգին մասնակցող պատվիրատուն է պարտավոր ապացուցել իր՝ հրավերով սահմանված գնման առարկայի բնութագրերի պահանջների և բողոքի առարկությունների հիմքում դրված ու գործի լուծման համար

նշանակություն ունեցող փաստերն ու գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանելու հանգամանքը:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի ու փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանք համադրելով Պատվիրատուի և Ընկերության կողմից ներկայացված բողոքի իրավական ու փաստական հանգամանքներին, ինչպես նաև ուսումնասիրելով Ընթացակարգի հրավերի տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված պայմանները՝ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ տվյալ դեպքում, Պատվիրատուն Բողոքներ քննող անձին ներկայացրել է վերաբերելի և բավարար ապացույց առ այն, որ վերջինիս կողմից տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված պայմանների մասով թույլ չի տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների խախտում՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, և որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի Հավելված 1-ով նախատեսված՝ տեխնիկական բնութագիրն կազմված է և համապատասխանում է Օրենքի 13-րդ հոդվածի և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերի դրույթներին, սահմանված տեխնիկական բնութագրում առկա պայմանները չեն խոչընդոտում հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմաններ ունենալու իրավունքը:

Ինչ վերաբերում է հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու վերաբերյալ Ընկերության կողմից ներկայացված փաստական հանգամանքներին, ապա Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ Հանձնաժողովը, «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» գնանշման հարցման ընթացակարգը հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելով, գործել է ոչ իրավաչափ, քանի որ քարտուղարը գնման ընթացակարգի հրավերի տեքստը՝ նաև ռուսերեն լեզվով, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով պետք է հրապարակեր տեղեկագրում, սակայն հրապարակել է միայն հայերեն լեզվով, որի պարագայում կարող է առաջանալ Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթների խախտում, այն է՝ գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպումը, պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնումը և նրանց միջև մրցակցության խրախուսումը, ինչպես նաև Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթների խախտում, այն է՝ ցանկացած անձի՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու

սկզբունքը: Այն դեպքում, երբ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Սակայն, վերը նշված իրավական ու փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում, ուսումնասիրելով Պատվիրատուի գրությամբ և Ընկերության ներկայացրած բողոքն ու լրացուցիչ դիրքորոշումները՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ սույն դեպքում առկա չէ Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի և 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթների խախտում, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ ռուսերեն լեզվով հրավերի չհրապարակելու հանգամանքը պետք է ուղակիորեն առաջացնի մասնակցության իրավունքի սահմանափակում կամ անհավասար պայմաններ ստեղծի գնման ընթացակարգին մասնակցության հայտ ներկայացնող մասնակիցների համար: Այդ դեպքում է միայն հնարավոր փաստել, որ առկա է Օրենքի վերոնշյալ դրույթներով սահմանված սկզբունքների խախտում: Ընդ որում, Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ ռուսերեն լեզվով հրավերի չհրապարակելու հանգամանքով պայմանավորված բողոք ներկայացնելը չպետք է լինի ինքնանպատակ ու ցանկացած դեպքում (առանց որոշակի խոչընդոտման հանգամանքի առկայության կամ մրցակցության սահամանփակման) հիմք հանդիսանա ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու համար:

Սույն գործում առկա փաստերի համաձայն՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքներ են ներկայացվել ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված մի շարք բժշկական նշանակություն ունեցող ապրանքատեսակների գնման ընթացակարգերի դեմ. Մասնավորապես՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/15», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/21», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/22», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/23», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/25», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/26», «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/28» և «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգեր), որոնց չափաբաժինների թիվը կազմում է ընդհանուր առմամբ 470 և ավելի:

Ընկերության կողմից ներկայացված վերոնշյալ բողոքների իրավական ու փաստական հանգամանքները վերաբերում են հրավերի ռուսերեն լեզվով հրապարակված չլինելու արդյունքում վերջինիս մասնակցության իրավունքի սահմանափակմանը, իսկ պահանջները նույնն են՝ ընթացակարգը չկայացած հայտարարելուն պարտավորեցնելն է:

Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ սույն գործով Ընկերության կողմից չեն ներկայացվել այնպիսի վերաբերելի և թույլատրելի ապացույցներ, որոնցով կհիմնավորվեին վերջինիս սուբյեկտիվ իրավունքների խախտման փաստի կամ խախտման առաջացման վտանգի առկայությունը, Ընթացակարգերի շրջանակներում (470 չափաբաժիններ) ներկայացված բողոքների առումով իր իրավական պաշտպանության իրական (ռեալ) լինելու փաստը: Հետևաբար Ընկերության կողմից Ընթացակարգերի դեմ ներկայացված բողոքներով առկա փաստական հանգամանքները վերացական են և ելնում են հավասար մրցակցության սահմանափակման հնարավոր, ենթադրյալ տեսլականից՝ չպարունակելով որոշակի և իրական (ռեալ) փաստական տվյալներ:

Ավելին, Բողոքներ քննող անձը, Օրենքի 50-րդ հոդվածի դրույթների հաշվառմամբ, հարկ է համարում նաև հավելել, որ գնումների գործընթացի բողոքարկումը չպետք է լինի ինքնանպատակ և գնումների գործընթացի անհարկի հետաձգման պատճառ հանդիսանա: Պետական գնումների անհրաժեշտությունը պայմանավորված է պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործառույթների պատշաճ իրականացման հրամայականով, և այդ գործընթացների անհարկի հետաձգումները կարող են արհեստական խոչընդոտներ ստեղծել նշված մարմինների ամենօրյա գործունեության համար:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված բողոքով՝ հրավերի ռուսերեն լեզվով հրապարակված չլինելու վերաբերյալ բերված փաստերն ու հանգամանքները՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, հիմնավոր չեն, որպիսի պայմաններում ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/29» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգն ենթակա չէ չկայացած հայտարարման:

Ուստի, վերը բերված եզրահանգումների ու դատողությունների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված բողոքն անհիմն է և մերժման ենթակա:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 13.04.2022թ.-ին ներկայացված ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/60 ծածկագրով բողոքը մերժել ամբողջությամբ՝ անհիմն լինելու պատճառաբանությամբ:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ՝ **ԼԵՎՈՆ ՕՀԱՆՅԱՆ**